

ऋचेमे यज्ञं नो नय स्वर्देवेषु गतवे ॥ ६३ ॥

तिस्रोऽनुष्टुभः । अग्ने नोऽस्माकमिमं यज्ञं स्वः स्वर्गं नय । किं कर्तुम् देवेषु गतवे देवान्प्रति गतुं प्राप्तुम् तुमर्थे तवेन्द्रत्ययः निन्वादायुदात्तः । कीदृशं प्रस्तरेण सुगाधारभूतेन दर्भमुष्टिना परिधिना परिधिभिस्त्रिभिर्वाङ्गमात्रैः काष्ठैः सुचा जुह्वादिकया वेद्या मितया वेदेर्भूम्या वा बर्हिषा दर्भपूलकेन (57.) ऋचा ऋगादिभिर्मन्त्रैश्चोपलक्षितमिति शेषः ॥ ६३ ॥

यद्धत्तं यत्परादानं यत्पूर्तं याश्च दक्षिणाः ।

तदग्निर्वैश्वकर्मणः स्वर्देवेषु नो दधत् ॥ ६४ ॥

वैश्वकर्मणः विश्वकर्मा प्रजापतिस्तदीयः विश्वकर्मेव वैश्वकर्मणः स्वार्थे तद्धितो वा विश्वकर्ता अग्निः नोऽस्माकं तद्दानं स्वः स्वर्लोके देवेषु मध्ये दधत् दधातु स्थापयतु फलभोगयित्यर्थः । तत्किम् यद्धत्तं भार्यापुत्रजामातृभगिनीतत्पत्यादिभ्यो दत्तम् यच्च परादानं परोपकाराय दयादिनान्धकृपणभ्यो दत्तम् यच्च पूर्तं स्मृतिविहितं विप्रभोजनकूपारामादि याश्च दक्षिणाः यज्ञसम्बन्धिन्यः । यज्ञे गते यज्ञाङ्गवाद्यजमानः स्वर्गत एव ॥ ६४ ॥

यत्र धारा अनपेता मधोर्धृतस्य च याः । तदग्निर्वैश्व ॥ ६५ ॥

वैश्वकर्मणः विश्वकर्ताग्निस्तत् तत्र स्वः स्वर्गे देवेषु मध्ये नोऽस्मान्दधत् दधातु स्थापयतु तत्र यत्र देशे मधोर्मधुनो धृतस्य च याश्चान्याः पयोदध्यादीनां धाराः प्रवाहा अनपेता न अपेता उपभुज्यमाना अप्यक्षीणा वर्तन्ते ॥ ६५ ॥

अग्निरस्मि जन्मना ज्ञातवेदा धृतं मे चक्षुरमृतं मऽआसन् ।

अर्कस्त्रिधातू रजसो विमानोऽज्ञस्रो धर्मे हविरस्मि नाम ॥ ६६ ॥

अग्न्यद्वैतवादिनी (58.) त्रिष्टुप् देवश्रवोदेववातदृष्टा यज्ञोऽविनियुक्ता । अग्निप्रकरणावाद्यजमान आत्मानमग्निवेन ध्यायति । जन्मना उत्पत्त्यैवाहमग्निरस्मि अग्निवृषोऽस्मि । नाम विभक्तिलोपः नाम्ना हविः पुरोडाशादिकमप्यहमस्मि । कीदृशोऽहं ज्ञातं-ज्ञातं विन्दतऽइति ज्ञातवेदाः उत्पन्नस्य सर्वस्य स्वामीत्यर्थः । अर्कः